

TỔNG QUAN CÁC NGHIÊN CỨU VỀ KHÓ KHĂN VÀ THÁCH THỨC ĐỐI VỚI KIỂM TRA TRỰC TUYẾN TRONG ĐẠI DỊCH COVID-19

Nguyễn Sỹ Nam,
Nguyễn Xuân An⁺

Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam
+Tác giả liên hệ • Email: annx@vnies.edu.vn

Article history

Received: 20/5/2022

Accepted: 10/6/2022

Published: 20/7/2022

Keywords

Assessment, online learning,
online testing, review,
difficulty, challenge

ABSTRACT

In early 2020, Covid-19 epidemic broke out on a global scale, leading to serious issues for education. Online learning methods were mainly applied in the period of the pandemic. The assessment of learning is also transferred to the online method to ensure the curriculum and teaching plans of the schools. This testing method, consequently, became popular in the period of social distancing. The research was conducted to review the difficulties and challenges in the online testing with periodic tests (end-of-term, mid-term tests) by synthesizing and analyzing previous studies on the issues of online testing, remote online testing, difficulties and challenges regarding this issue before and during Covid-19 pandemic. The results of this study would have been a significant reference for educational researchers in general and researchers in the field of online testing and assessment in particular.

1. Mở đầu

Đánh giá là một thành phần cốt yếu của quá trình giáo dục (Afacan Adanir et al., 2020), được sử dụng trong việc đo lường hiệu suất và kết quả học tập của người học. Theo Astin (2012) đánh giá trong giáo dục được định nghĩa như là một phổ các hoạt động được tiến hành bởi GV và HS như một phương tiện để đánh giá một năng lực nào đó của người học, bằng cách cho điểm hoặc cấp chứng chỉ. Đánh giá còn có thể được mô tả là quá trình liên tục của việc thu thập, phân tích, hoặc phân loại dữ liệu về hiệu suất học tập của người học và được thực hiện thông qua việc chấm điểm hoặc đánh giá tổng kết (Ilgaz & Afacan Adanir, 2020). Việc đánh giá người học dù theo bất cứ kiểu nào đi chăng nữa đều là nhiệm vụ đòi hỏi sự nỗ lực rất lớn từ GV, họ cần thu thập một lượng dữ liệu lớn và phức tạp về người học. Cùng với sự phát triển của công nghệ, phương thức học tập khoảng cách và trực tuyến phát triển nhanh chóng mang đến những cơ hội mới cho việc đánh giá việc học tập của HS. Kiểm tra trực tuyến (KTTT - online exams) hay kiểm tra điện tử (e-exams) được coi là một hình thức của đánh giá điện tử và phản hồi việc học tập của HS trên môi trường trực tuyến (Afacan Adanir et al., 2020).

Đầu năm 2020, đại dịch Covid-19 đã bùng phát trên phạm vi toàn cầu, dẫn đến những vấn đề nghiêm trọng đối với giáo dục. Hệ thống giáo dục các quốc gia đứng trước thách thức chưa từng có khi các trường học ở mọi cấp độ phải đóng cửa để thực hiện giãn cách xã hội. Trước bối cảnh được xác định là “khẩn cấp” đó, giáo dục khoảng cách (distance education) với sự hỗ trợ từ việc tích hợp các công nghệ được áp dụng như một giải pháp cốt lõi để đảm bảo việc nghiên cứu và học tập dựa vào chương trình cho mọi người học được liên tục (Bộ GD-ĐT, 2021). Phương thức học tập trực tuyến (online learning), học tập điện tử (e-learning) được áp dụng chủ yếu trong giai đoạn đầu của đại dịch khi mà các biện pháp như giãn cách xã hội, cách li xã hội được sử dụng. Sau đó, phương thức học tập kết hợp (blended learning) được sử dụng như một tiếp cận phù hợp hơn đối với các cơ sở giáo dục để xác lập một trạng thái “bình thường mới” đối với giáo dục toàn cầu. Việc kiểm tra của người học cũng được chuyển sang phương thức trực tuyến để đảm bảo chương trình, kế hoạch học tập và giảng dạy của các nhà trường. Do vậy, thuật ngữ “KTTT” (online exams) có thể được hiểu là việc kiểm tra kết quả học tập của người học thông qua các nền tảng ảo và trực tuyến; trong đó, người học tiến hành làm bài kiểm tra của mình tại nhà hoặc một địa điểm nào đó ngoài nhà trường đồng bộ với sự giám sát của nhà trường hoặc GV hoặc công cụ giám sát trực tuyến nào đó. Phương thức kiểm tra này đã được sử dụng thời gian qua và đem lại hiệu quả nhất định; tuy nhiên, những khó khăn và thách thức của hình thức kiểm tra này cũng đã xuất hiện.

Nghiên cứu thực hiện tổng quan những khó khăn cũng như thách thức đối với KTTT trong các kì kiểm tra định kì (như kiểm tra cuối kì, giữa kì) bằng việc tổng hợp, phân tích định tính một số những nghiên cứu về KTTT, KTTT từ xa và những khó khăn, thách thức của vấn đề này trước và trong đại dịch Covid-19. Kết quả tổng quan và phân

tích của nghiên cứu này sẽ có ý nghĩa tham khảo quan trọng đối với các nhà nghiên cứu giáo dục nói chung và những người nghiên cứu về lĩnh vực kiểm tra, đánh giá trực tuyến nói riêng về khó khăn và thách thức đối với KTTT từ xa.

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Nghiên cứu về kiểm tra trực tuyến

- *Nghiên cứu về quan điểm của người học đối với KTTT*: Đầu tiên, các nghiên cứu kiểm chứng sự so sánh giữa kiểm tra/đánh giá trực tuyến với kiểm tra dựa trên giấy của người học (Butler-Henderson & Crawford, 2020). Đa phần kết quả trong các nghiên cứu này chỉ ra rằng: + Phần lớn người học thích KTTT hơn các hình thức kiểm tra truyền thống (Attia, 2014; Schmidt et al., 2009); + Có nhiều ưu thế về khía cạnh thời gian và kinh tế của KTTT, đa số sinh viên thường đánh giá kiểm tra/đánh giá trực tuyến mang tới cho họ sự tiết kiệm về mặt thời gian và kinh tế hơn các phương thức kiểm tra truyền thống tại nhà trường (Attia, 2014; Schmidt et al., 2009); + Phần đông sinh viên có quan điểm môi trường KTTT sẽ dễ dàng cho các hành vi gian lận (cheating) hay các hành vi thiếu trung thực trong học thuật (Attia, 2014); + Người học đánh giá việc thiếu các kỹ năng về công nghệ thông tin không có ảnh hưởng tiêu cực đến kết quả học tập (Attia, 2014). Ngoài ra, các vấn đề liên quan đến quan điểm của người học về giao diện của phần mềm được sử dụng kiểm tra, các hướng dẫn KTTT cũng được quan tâm nghiên cứu nhằm giúp các nhà trường, đặc biệt là các nhà cung cấp nền tảng KTTT cải thiện chất lượng về hạ tầng kỹ thuật, phần mềm, ứng dụng (Karim & Shukur, 2016).

- *Hiệu suất của người học trong KTTT*: Có một vài nghiên cứu đã đề cập đến việc không có sự khác biệt đáng kể về điểm số trong các bài kiểm tra cuối kì giữa phương thức truyền thống và trực tuyến (Stowell & Bennett, 2010). Các nghiên cứu không chỉ thực hiện trên mẫu bao gồm các sinh viên đang học tại các trường đại học mà còn trên cả những học viên sau đại học (Attia, 2014) cũng cho thấy một thái độ tích cực hướng đến KTTT. Việc tìm hiểu quan điểm của người học trước khi kiểm tra cũng như sau khi kiểm tra bằng phương thức trực tuyến cũng đã được tiến hành cho thấy nhiều kết quả liên quan đến việc sử dụng công nghệ và mức độ hài lòng của người học. Bên cạnh đó, các nghiên cứu tập trung vào hành vi của người học trong các bài kiểm tra có giám sát và không có giám sát không xác định được bất kỳ sự khác biệt nào trong hành vi làm bài kiểm tra giữa hai phương thức kiểm tra là truyền thống và trực tuyến (Rios & Liu, 2017).

- *Vấn đề gian lận hay các hành vi thiếu trung thực về học thuật đối với môi trường KTTT*: Nhiều tác giả đã tập trung nghiên cứu các phương pháp để giảm thiểu việc gian lận trong KTTT, hay tổng hợp các cách thức và một số thiết bị có thể cầm tay giúp người học thực hiện hành vi gian lận của mình trong các kì KTTT có giám sát và cả không có giám sát (Dawson, 2016). Bên cạnh đó, một số nghiên cứu về động cơ người học tham dự các khóa học trực tuyến cũng bắt đầu được nghiên cứu để có những giải pháp ngăn chặn gian lận trong KTTT, thay vì áp dụng các biện pháp trừng phạt mang tính thể chế (Shapiro et al., 2017).

- *Về quan điểm của GV/nhân viên nhà trường*: Một số nghiên cứu đã kiểm chứng các quan điểm của đội ngũ cán bộ, GV làm công tác chuyên môn của các trường đại học và cao đẳng. Nghiên cứu của Schmidt và cộng sự (2009) với đối tượng là các cán bộ, giảng viên ở Mỹ đã báo cáo mối quan tâm lớn nhất của những người này về việc sử dụng KTTT đó là sự tiềm tàng các hành vi gian lận của sinh viên; độ tin cậy của công nghệ và tính dễ sử dụng của các hệ thống phần mềm với các kỹ năng ICT thành thạo. Một nghiên cứu khác tại Australia về quan điểm này thấy: việc chấm các bài kiểm tra bằng kỹ thuật số dễ dàng và được ưa thích hơn chấm các bài kiểm tra trên giấy.

- *Về vấn đề xác thực danh tính và bảo mật*: Các học giả đều thống nhất đây là vấn đề quan trọng của kiểm tra. Nhiều nghiên cứu đã chỉ ra rằng, việc xác nhận và xác thực chính xác người tham gia kiểm tra là một trong những lí do cốt yếu đầu tiên của một kì kiểm tra hiệu quả và an toàn (Usener et al., 2012). Mục tiêu chính là cân bằng việc xác thực HS và duy trì tính toàn vẹn, giá trị kết quả học tập mà người học đạt được. Ngoài ra, tính hợp lệ của các thủ tục quản lí KTTT có giám sát được cho là thấp hơn so với các kì kiểm tra được diễn ra trong khuôn viên nhà trường (Rios & Liu, 2017). Một số nghiên cứu về hệ thống quản lí học tập và các công cụ giám sát KTTT được tiến hành để hỗ trợ quá trình xác thực danh tính của người học trong KTTT là giải pháp cho vấn đề này.

- *Giao diện của hệ thống hỗ trợ KTTT*: Điều này sẽ tác động đến việc người học nhận thức về hệ thống và là yếu tố thúc đẩy hay cản trở đối với các kì kiểm tra (Butler-Henderson & Crawford, 2020). Có nghiên cứu đã liệt kê và phân tích các tính năng của các hệ thống này để đưa ra được các thiết kế giao diện tiềm năng giúp người học thấy thoải mái và đạt được kết quả tốt cho bài kiểm tra (Karim & Shukur, 2016; Rios & Liu, 2017).

- *Những khó khăn và thách thức đối với KTTT*: Các nghiên cứu tập trung chủ yếu vào 02 vấn đề chính: Thứ nhất, các vấn đề liên quan đến sức khỏe tâm thần của người học. Đây là khó khăn và thách thức đối với người học, nhiều học giả đã quan tâm nghiên cứu để giúp gia tăng nhận thức về vai trò và những thách thức của vấn đề này mà HS,

sinh viên phải đối mặt để đạt sự thành công cả trong môi trường học tập trực tuyến nói chung và KTTT nói riêng (Kolski & Weible, 2018); *Thứ hai*, các vấn đề khác liên quan đến công nghệ như: đường truyền mạng, tốc độ của hệ thống KTTT, thiết bị công nghệ của nhà trường và cá nhân được nhiều nhà nghiên cứu xác định là những khó khăn về kỹ thuật và công nghệ đối với người học. Tuy nhiên, không có bất cứ nghiên cứu nào cho thấy các vấn đề về kỹ thuật làm cho người học không hoàn thành được bài kiểm tra của mình (Matthíasdóttir & Arnalds, 2016).

2.2. Nghiên cứu về khó khăn và thách thức của người học đối với kiểm tra trực tuyến trong bối cảnh giãn cách xã hội do đại dịch Covid-19

Sự bùng phát của đại dịch Covid-19 đã buộc hệ thống giáo dục toàn cầu phải chuyển từ phương thức giảng dạy và học tập trực tiếp tại trường học sang phương thức học tập từ xa dựa trên nền tảng trực tuyến (Bozkurt & Sharma, 2020). Điều này đã kéo theo việc kiểm tra/đánh giá có những thời điểm tại nhiều quốc gia phải thực hiện theo phương thức trực tuyến (Mastour & Ghalibaf, 2020). Trong bối cảnh khủng hoảng giáo dục do đại dịch, thuật ngữ “dạy học từ xa khẩn cấp” (emergency remote teaching) được các nhà nghiên cứu và chuyên gia về giáo dục trực tuyến đưa ra; phương thức này như một cách thức thay thế để duy trì quá trình dạy và học, đi liền với nó là thuật ngữ “học tập từ xa khẩn cấp” (Hash, 2021); cùng với đó, Milman (2020) mô tả tình huống này với một thuật ngữ bao hàm cả hai quá trình trên, đó là: “sự phạm trong đại dịch” (pandemic pedagogy). Theo đó, phương thức đánh giá kiểm tra/đánh giá từ xa dựa trên môi trường trực tuyến ngày càng trở nên phổ biến hơn (Mastour & Ghalibaf, 2020).

Thuật ngữ *KTTT* (online exams) được biết đến và sử dụng như khái niệm nền tảng quan trọng để nghiên cứu về vấn đề kiểm tra/đánh giá trên nền tảng trực tuyến trong bối cảnh giãn cách xã hội do đại dịch. *KTTT* có thể được hiểu là việc kiểm tra kết quả học tập của người học thông qua các nền tảng ảo và trực tuyến; trong đó, người học tiến hành làm bài kiểm tra của mình tại nhà hoặc một địa điểm nào đó ngoài nhà trường đồng bộ với sự giám sát của nhà trường/GV/công cụ giám sát trực tuyến nào đó (Elsalem et al., 2020). Với những diễn biến phức tạp của đại dịch Covid-19, *KTTT* đã cho thấy tầm quan trọng của nó khi nhiều quốc gia trên thế giới buộc phải sử dụng phương thức đánh giá này đối với hoạt động học tập của HS (Mastour & Ghalibaf, 2020; OECD, 2020).

2.2.1. Quan điểm của người dạy và người học về kiểm tra trực tuyến

Việc nghiên cứu quan điểm của người dạy và người học về *KTTT* trong bối cảnh đại dịch Covid-19 được nhiều nhà nghiên cứu quan tâm. Trong thời gian thực hiện phong tỏa ở Arab Saudi, tác giả Abdul (2021) đã tiến hành nghiên cứu quan điểm của GV dạy tiếng Anh về việc đánh giá trực tuyến toàn thời gian. Kết quả cho thấy, GV có thái độ trung tính với phương thức đánh giá hay *KTTT*. Một nghiên cứu khác của Alessio và Messinger (2021) lại cho thấy những quan điểm tương đồng của giảng viên và sinh viên về các vấn đề liên quan đến *KTTT* như: tính trung thực học thuật, sự hiệu quả của các phần mềm giám sát, vấn đề gian lận trong kiểm tra, sự căng thẳng và lo lắng liên quan đến riêng tư trên môi trường trực tuyến...

Sự thiếu trung thực học thuật hay gian lận trong kiểm tra trên môi trường trực tuyến là vấn đề được quan tâm và nghiên cứu với mức độ phổ biến lớn nhất. Hầu như mọi nghiên cứu về *KTTT* trong giai đoạn này đều đề cập trực tiếp đến vấn đề này. Các nghiên cứu được chia thành hai nhóm: - *Có giám sát* (Kharbat & Abu Daabes, 2021; Selwyn et al., 2021); - *Không có giám sát* (Clark et al., 2020). Các nghiên cứu cũng tập trung vào phân tích vấn đề gian lận đối với *KTTT* trong bối cảnh đại dịch Covid-19 (Lancaster & Cotarlan, 2021; Li et al., 2021) và đề xuất các công nghệ giúp ngăn chặn vấn đề này (Lee et al., 2020; Setiaji et al., 2020).

Ngoài ra, vấn đề xác thực danh tính và bảo mật của *KTTT* cũng được coi là rất quan trọng và tiếp tục được nghiên cứu trong giai đoạn này. Nghiên cứu của Turani và cộng sự (2020) đã đề xuất giải pháp sử dụng hệ thống camera an ninh 360 độ để thực hiện việc giám sát các kì *KTTT* trong các khóa học trực tuyến nhằm giảm thiểu tình trạng căng thẳng và hạn chế sự gian lận. Mặc dù, đa phần các nghiên cứu thường quan tâm đến kiểu đánh giá tổng kết và đồng bộ theo thời gian thực, Palmer và cộng sự (2021) đã thực hiện nghiên cứu về kiểu đánh giá quá trình và không đồng bộ. Nhóm nghiên cứu này đã xác định việc sử dụng phương pháp tự ghi hình các kĩ năng của sinh viên ngành y khoa như: kĩ năng điều dưỡng, kĩ năng điều trị lâm sàng để làm cơ sở đánh giá từ xa. Một số nghiên cứu lại tiến hành nghiên cứu việc sử dụng các công cụ, phần mềm vào giảng dạy trực tuyến có ảnh hưởng như thế nào đến kết quả của bài kiểm tra cuối kì của sinh viên (Martín-Sómer et al., 2021).

2.2.2. Nghiên cứu về những khó khăn và thách thức đối với kiểm tra trực tuyến trong bối cảnh giãn cách xã hội

- *Nhiều nghiên cứu đã xác định được khó khăn, thách thức và những trải nghiệm của người học* trong quá trình kiểm tra bằng phương thức trực tuyến ở nhiều hình thức học tập, các khóa học (Bhute et al., 2020; Bishnoi & Suraj, 2020; Bisht et al., 2020; García-Alberti et al., 2021). Các mẫu nghiên cứu trong những nghiên cứu này chủ yếu tập trung vào giáo dục đại học, với những khó khăn, thách thức chủ yếu là: (1) Thiếu kết nối Internet (Bishnoi và Suraj,

2020; Bisht et al., 2020); (2) Thiếu tương tác trong lớp học; (3) Thiếu điện sử dụng (Bishnoi và Suraj, 2020); (4) Môi trường thực hiện việc kiểm tra (Bishnoi và Suraj, 2020); (5) Các vấn đề về sức khỏe tâm thần (Bishnoi và Suraj, 2020; Elsalem et al., 2020). Một số nghiên cứu lại tìm hiểu những trải nghiệm về việc học tập và kiểm tra của người học trên môi trường trực tuyến (García-Alberti et al., 2021; Gradišek và Polak, 2021).

- *Một số khó khăn mà người học gặp phải trong KTTT*: García-Alberti và cộng sự (2021) đã tiến hành nghiên cứu trên ba trường đại học tại Tây Ban Nha và Peru với sau khóa học trực tuyến về việc KTTT đối với sinh viên trong tình trạng giãn cách xã hội bằng việc thu thập dữ liệu về cả quan điểm của sinh viên và giảng viên, nhóm tác giả đã phân tích và xác định các thách thức đó là: (1) Việc trang bị các thiết bị kỹ thuật số để phục vụ KTTT; (2) Khả năng tiếp cận với mạng Internet của người học với những gia đình có thu nhập thấp. Một nghiên cứu khác của Gradišek và Polak (2021) tại Ba Lan cũng cho thấy những thách thức mà các kì KTTT mang đến, trong đó có vấn đề về kỹ thuật liên quan đến đường truyền mạng, các ứng dụng mà sinh viên phải đối mặt. Kết quả nghiên cứu này đã cho thấy, vấn đề về cơ sở hạ tầng (máy tính và tốc độ Internet) phục vụ việc kiểm tra là thách thức đáng kể đối với sinh viên. Trong nghiên cứu của Bishnoi và Suraj (2020) tại Ấn Độ đã tiết lộ một số lượng đáng kể sinh viên thiếu khả năng tiếp cận với các cơ sở vật chất, tài nguyên số được cá nhân hóa. Những sinh viên này bắt buộc phải dùng những gì mà môi trường tại nhà của họ có để thực hiện bài KTTT, điều này đã ngăn cản sự công bằng và thực hiện hiệu quả kì kiểm tra đối với các sinh viên.

- *Về vấn đề sức khỏe tâm thần*: nhiều báo cáo đã xác nhận việc KTTT trong bối cảnh giãn cách do đại dịch Covid-19 mang đến các vấn đề về trầm cảm, lo âu, lo lắng cho người thực hiện, là khó khăn, thách thức mà người học phải đối mặt. Theo nghiên cứu của Elsalem và cộng sự (2020) trên các sinh viên chuyên ngành Y dược ở Jordan cho thấy rõ những tác động tiêu cực mà KTTT mang lại. Với việc sử dụng bảng hỏi để điều tra, kết quả cho thấy các vấn đề liên quan đến kì kiểm tra như: thời lượng bài kiểm tra, môi trường làm bài, các vấn đề kỹ thuật... có thể gây nên những căng thẳng mà sinh viên phải đối mặt, từ đó dẫn đến những thay đổi về hành vi của bản thân.

Sando và cộng sự (2021) cho thấy, việc do ảnh hưởng của đại dịch Covid-19 cần phải có những hướng dẫn và đào tạo mới đối với KTTT cho các nhà quản lí nhà trường, giảng viên và sinh viên, cụ thể: (1) Lựa chọn các phần mềm/công nghệ giám sát và KTTT; (2) Các hành vi kiểm tra tối ưu (môi trường kiểm tra, ai là người cần liên hệ khi có vấn đề trong lúc kiểm tra, vấn đề về sử dụng giấy nháp, các hậu quả cụ thể cho việc không tuân thủ các quy định về thủ tục giám sát của sinh viên). Theo nhóm tác giả này, sinh viên còn cần được đào tạo về các phần mềm giám sát và KTTT để tiến hành việc kiểm tra đảm bảo các thủ tục và đạt kết quả tốt nhất. Điều này không chỉ là thách thức đối với nhà trường mà còn là khó khăn với người học khi họ vừa phải tập trung để chuẩn bị kì kiểm tra, tập trung tối đa cho việc thực hiện bài kiểm tra mà còn phải biết, hiểu các thủ tục trực tuyến, xử lí các vấn đề phát sinh về mặt kỹ thuật.

Qua tổng quan các nghiên cứu về kiểm tra/đánh giá trực tuyến và KTTT từ xa có thể thấy, đây là vấn đề đã được quan tâm nghiên cứu bởi các học giả, nhà thực hành giáo dục trên toàn thế giới về các yếu tố ảnh hưởng và những khó khăn, thách thức mà người học phải đối mặt. Tuy nhiên, phần lớn các nghiên cứu trên đều tập trung vào giáo dục đại học mà chưa thấy có những nghiên cứu có ý nghĩa cho giáo dục phổ thông.

3. Kết luận

Sau khi phân tích một số nghiên cứu về KTTT, KTTT từ xa cho thấy, vấn đề khó khăn và thách thức trong phương thức kiểm tra này đã được quan tâm nghiên cứu nhiều trong giới học thuật và có những khám phá phong phú ở các khía cạnh khác nhau và tập trung vào 06 vấn đề chính: (1) Quan điểm của người học đối với KTTT; (2) Hiệu suất của người học trong KTTT; (3) Vấn đề gian lận hay các hành vi thiếu trung thực học thuật trong môi trường KTTT; (4) Vấn đề xác thực danh tính và bảo mật; (5) Vấn đề liên quan đến giao diện của một hệ thống hỗ trợ KTTT; (6) Những khó khăn và thách thức trong KTTT. Trong đó, các nghiên cứu về những khó khăn và thách thức trong KTTT tập trung chủ yếu vào mảng lớn là: *các vấn đề liên quan đến sức khỏe tâm thần của người học và các vấn đề liên quan đến công nghệ trong KTTT*. Tương tự, nghiên cứu về khó khăn và thách thức của người học đối với KTTT trong bối cảnh giãn cách xã hội cũng tập trung phần lớn vào 06 vấn đề chính như đã nêu ở trên và các nghiên cứu đó chủ yếu tập trung chủ yếu trong giáo dục đại học.

Kiểm tra là một yếu tố quan trọng trong quá trình dạy học. Do vậy, đây vẫn luôn là một vấn đề nhận được sự quan tâm rất lớn của các nhà nghiên cứu trong lĩnh vực giáo dục nói chung và đánh giá nói riêng. Trong bối cảnh thay đổi và biến động của thế giới liên quan đến dịch bệnh, thiên tai, khoảng cách địa lí, cũng như sự phát triển của KH-CN cùng với xu hướng học tập khoảng cách (distance learning) ngày càng phổ biến, phương thức KTTT nói chung và KTTT từ xa nói riêng sẽ ngày càng được sử dụng rộng rãi và quen thuộc trên phạm vi toàn cầu với mọi cấp

độ học tập khác nhau. Do đó, khám phá những khó khăn, thách thức trong KTTT của người học ở mọi cấp, bậc học trong hệ thống giáo dục quốc là một hướng nghiên cứu rất cần thiết và quan trọng trong tương lai để có những giải pháp phù hợp nhằm cải thiện việc tổ chức hoạt động KTTT không chỉ trong các tình huống khẩn cấp mà còn trong hoạt động kiểm tra, đánh giá đối với môi trường giáo dục trực tuyến.

Lời cảm ơn: Tác giả cảm ơn sự tài trợ của Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam đối với đề tài “Nghiên cứu những khó khăn và thách thức của học sinh trung học phổ thông trong việc kiểm tra trực tuyến cuối kì trong bối cảnh giãn cách xã hội”, mã số: V2021-20.

Tài liệu tham khảo

- Abduh, M. Y. M. (2021). Full-time Online Assessment during COVID-19 Lockdown : EFL Teachers Perceptions. *Asian EFL Journal Research Article*, 28.
- Afacan Adanir, G., Ismailova, R., Omuraliev, A., & Muhametjanova, G. (2020). Learners' perceptions of online exams: A comparative study in Turkey and Kyrgyzstan. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 21(3), 1-17.
- Alessio, H. M., & Messinger, J. D. (2021). *Faculty and Student Perceptions of Academic Integrity in Technology-Assisted Learning and Testing*. Frontiers in Education.
- Astin, A. W. (2012). *Assessment for excellence: The philosophy and practice of assessment and evaluation in higher education*. Rowman & Littlefield Publishers.
- Attia, M. A. (2014). *Postgraduate students' perceptions toward online assessment: The case of the faculty of education, Umm Al-Qura university*. Emerald Group Publishing Limited.
- Bhute, V. J., Campbell, J., Kogelbauer, A., Shah, U. V., & Brechtelsbauer, C. (2020). Moving to Timed Remote Assessments: The Impact of Covid-19 on Year End Exams in Chemical Engineering at Imperial College London. *Journal of Chemical Education*, 97(9), 2760-2767.
- Bishnoi, M. M., & Suraj, S. (2020). Challenges and Implications of Technological Transitions: The Case of Online Examinations in India. *2020 IEEE 15th International Conference on Industrial and Information Systems (ICIS)*, 540-545.
- Bisht, R. K., Jasola, S., & Bisht, I. P. (2020). *Acceptability and challenges of online higher education in the era of Covid-19: a study of students' perspective*. Asian Education and Development Studies.
- Bozkurt, A., & Sharma, R. C. (2020). Emergency remote teaching in a time of global crisis due to CoronaVirus pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), 2020. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3778083>
- Bộ GD-ĐT (2021). *Quy định về quản lý và tổ chức dạy học trực tuyến trong cơ sở giáo dục phổ thông và cơ sở giáo dục thường xuyên*.
- Butler-Henderson, K., & Crawford, J. (2020). A systematic review of online examinations: A pedagogical innovation for scalable authentication and integrity. *Computers and Education*, 159(May), 104024. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2020.104024>
- Clark, T. M., Callam, C. S., Paul, N. M., Stoltzfus, M. W., & Turner, D. (2020). Testing in the time of Covid-19: A sudden transition to unproctored online exams. *Journal of Chemical Education*, 97(9), 3413-3417.
- Dawson, P. (2016). Five ways to hack and cheat with bring-your-own-device electronic examinations. *British Journal of Educational Technology*, 47(4), 592-600.
- Elsalem, L., Al-azzam, N., Jum, A. A., Obeidat, N., Mahmoud, A., & Kheirallah, K. A. (2020). Stress and behavioral changes with remote E-exams during the Covid-19 pandemic : A cross-sectional study among undergraduates of medical sciences. *Annals of Medicine and Surgery*, 60(October), 271-279.
- García-Alberti, M., Suárez, F., Chiyón, I., & Mosquera Feijoo, J. C. (2021). Challenges and Experiences of Online Evaluation in Courses of Civil Engineering during the Lockdown Learning Due to the Covid-19 Pandemic. *Education Sciences*, 11(2), 59.
- Gradišek, P., & Polak, A. (2021). Insights into learning and examination experience of higher education students during the Covid-19 pandemic. *Journal of Contemporary Educational Studies*, 72(138), 286-307.
- Hash, P. M. (2021). Remote Learning in School Bands During the Covid-19 Shutdown. *Journal of Research in Music Education*, 68(4), 381-397.
- Ilgaz, H., & Afacan Adanir, G. (2020). Providing online exams for online learners: Does it really matter for them? *Education and Information Technologies*, 25(2), 1255-1269.

- Karim, N. A., & Shukur, Z. (2016). Proposed features of an online examination interface design and its optimal values. *Computers in Human Behavior*, 64, 414-422.
- Kolski, T., & Weible, J. (2018). Examining the relationship between student test anxiety and webcam based exam proctoring. *Online Journal of Distance Learning Administration*, 21(3).
- Kharbat, F. F., & Abu Daabes, A. S. (2021). E-proctored exams during the Covid-19 pandemic: A close understanding. *Education and Information Technologies*, 1-17. <https://doi.org/10.1007/s10639-021-10458-7>
- Lancaster, T., & Cotarlan, C. (2021). Contract cheating by STEM students through a file sharing website: a Covid-19 pandemic perspective. *International Journal for Educational Integrity*, 17(1), 1-16.
- Lee, J., Kim, R. J., Park, S. Y., & Henning, M. A. (2020). Using technologies to prevent cheating in remote assessments during the Covid-19 pandemic. *Journal of Dental Education*, 25(2), 34-48.
- Li, M., Luo, L., Sikdar, S., Nizam, N. I., Gao, S., Shan, H., Kruger, M., Kruger, U., Mohamed, H., Xia, L., & Wang, G. (2021). Optimized collusion prevention for online exams during social distancing. *Npj Science of Learning*, 6(1). <https://doi.org/10.1038/s41539-020-00083-3>
- Martín-Sómer, M., Moreira, J., & Casado, C. (2021). Use of Kahoot! to keep students' motivation during online classes in the lockdown period caused by Covid 19. *Education for Chemical Engineers*.
- Mastour, H., & Ghalibaf, A. M. (2020). Remote online exams anxiety during the Covid-19 crisis: A cross-sectional study among medical students. *Pre-Report Research Square*, 1-13. <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-144112/v1>
- Matthíasdóttir, Á., & Arnalds. (2016). E-assessment: students' point of view. *Proceedings of the 17th International Conference on Computer Systems and Technologies 2016*, 369-374.
- Milman, N. B. (2020). Pandemic pedagogy. *Phi Delta Kappan*, 25.
- OECD (2020). Remote online exams in higher education during the Covid-19 crisis. *OECD Education Policy Perspectives*, 6.
- Palmer, T. J., Chisholm, L. J., Rolf, C. G., & Morris, C. R. (2021). Deliberate practice and self-recorded demonstration of skill proficiency: One baccalaureate nursing school's response to the COVID-19 pandemic. *Nurse Education in Practice*, 53, 103071.
- Rios, J. A., & Liu, O. L. (2017). Online proctored versus unproctored low-stakes internet test administration: Is there differential test-taking behavior and performance? *American Journal of Distance Education*, 31(4), 226-241.
- Sando, K., Medina, M. S., & Whalen, K. (2021). The Need for New Guidelines and Training for Remote/Online Testing and Proctoring Due to COVID-19. *American Journal of Pharmaceutical Education*.
- Schmidt, S. M. P., Ralph, D. L., Buskirk, B., & others. (2009). Utilizing online exams: A case study. *Journal of College Teaching & Learning (TLC)*, 6(8).
- Selwyn, N., O'Neill, C., Smith, G., Andrejevic, M., & Gu, X. (2021). A necessary evil? The rise of online exam proctoring in Australian universities. *Media International Australia*, 1329878X211005862.
- Setiaji, B., Hayaty, M., Setyanto, A., & Santoso, H. B. (2020). Assessing User Experience of a Secure Mobile Exam Application using UEQ+. In *2020 3rd International Conference on Information and Communications Technology (ICOIACT)*, 246-251.
- Shapiro, H. B., Lee, C. H., Wyman Roth, N. E., Li, K., Çetinkaya-Rundel, M., & Canelas, D. A. (2017). Understanding the massive open online course (MOOC) student experience: An examination of attitudes, motivations, and barriers. *Computers and Education*, 110, 35-50.
- Stowell, J. R., & Bennett, D. (2010). Effects of online testing on student exam performance and test anxiety. *Journal of Educational Computing Research*, 42(2), 161-171.
- Turani, A. A., Alkhateeb, J. H., & Alsewari, A. A. (2020). Students Online Exam Proctoring: A Case Study Using 360 Degree Security Cameras. In *2020 Emerging Technology in Computing, Communication and Electronics (ETCCE)*, 1-5.
- Usener, C. A., Majchrzak, T. A., & Kuchen, H. (2012). E-assessment and software testing. *Interactive Technology and Smart Education*.